

Adolescència.Trencar la incomunicació

XXVI Seminari interdisciplinari

Barcelona, 12 de novembre 2007

«L'educador vers els escenaris dels adolescents»

Ramon Casadevall i Busquet

Doctor en pedagogia. Mestre de primària i secundària

El doctor en pedagogia, Ramón Casadevall i Busquet, va començar la seva exposició aclarint que l'adolescència no existeix, sinó que més aviat existeixen adolescents que són un meravellós misteri, tan per als adults com per a ells mateixos. En segon lloc, el doctor Casadevall va comentar que li sembla preocupant que els adolescents i la seva etapa sigui viscuda com un problema, com un període difícil de la vida en què els pares fàcilment desconfien dels nens i comencen a controlar-los, vigilar-los, interrogar-los, amb el consegüent ambient de tensió a la família.

Els adolescents estan enfrontant una situació per a la qual no estan preparats, estan aprenent i, per això, necessiten temps i necessiten comptar amb el dret a equivocar-se. A més, és un període de la vida completament diferent en cada noi i noia, però és un període de la vida fantàstic.

Dintre del que Casadevall va anomenar graus en el desenvolupament dels adolescents va destacar la necessitat del silenci, fet que evidencia una necessitat d'autoreflexió, de conversa interior. No és gens estrany i no obstant, en moltes ocasions, aquest requeriment sembla molestar als adults o incomodar-los; doncs la voluntat arrencarà del silenci.

Els adolescents es mouen en diferents escenaris que l'educador ha de conèixer i considerar. El primer d'ells és la família, dintre de la qual no es pot esperar que l'actuar dels adolescents sigui el mateix que en la infància: la família ha de canviar; els problemes comencen precisament quan la família es resisteix a adaptar-se, per això és crucial la forma en que aquesta gestiona aquesta etapa.

El següent escenari és el dels estudis, el de l'aprenentatge. Es pot aprendre formal o informalment, és a dir, a partir de necessitats que sorgeixen a la vida, a partir del propi context. El que succeeix és que els adolescents han d'aprendre coses que no necessiten i aquesta és moltes vegades l'arrel de la seva manca d'interès, i necessitaran una disciplina i una concentració mental amb la que no hi compten.

Així mateix, Casadevall destacà com a tasca dels educadors preguntar als adolescents què és el que volen, ajudar-los a plantejar-se la pregunta donant-los-hi temps per a resoldre-ho, considerant que moltes vegades se'ls demana als adolescents coses per a les quals no estan preparats. Existeixen estudis força seriosos que afirmen que els lòbuls frontals que són la base de la planificació, de la fixació d'objectius i la interpretació de les conseqüències, no estan madurs, neurològicament parlant, probablement fins els 20 anys. És a dir, moltes vegades demanem coses que alguns, no tots, no podran fer. Això tampoc significa que uns siguin millors que uns altres, només són diferents.

Un altre escenari és el dels companys i companyes, entre els quals es dona l'aprenentatge de la intimitat i la presa de consciència de que cadascú és únic, que en el món no n'hi ha un altre d'igual. El mestre destacà que els companys són els que els adolescents es troben a la vida i serà amb el pas del temps i la selecció dels propis valors, quan els joves seran selectius per a escollir les seves amistats.

En relació a la intervenció pedagògica destacà dos aspectes per la seva importància: l'autoritat i les accions estratègiques. L'autoritat s'obté quan l'altre escolta, quan considera l'opinió de l'educador, no necessàriament quan el noi o la noia obeeixen. L'autoritat arrenca del convenciment de l'adult de creure el que és bo, que ha d'estar acompanyat de la clara diferenciació entre el que és negociable i el que és irrenunciable. Per una altra banda, parlar i escoltar són dues cares d'una mateixa moneda que produeix un efecte positiu en la relació amb els adolescents.

Per acabar, el doctor en pedagogia destacà la necessitat de plantejar als adolescents la realització d'accions estratègiques, és a dir, accions fàcils i concretes que puguin ser contextualitzades i avaluades per a facilitar l'aprenentatge.

Resum de les ponències realitzat per l'equip de redacció de l'Àmbit Maria Corral